Drugie Sprawozdanie
Kierownika Szkoły Powszechnej w Prądniku Czerwonym

za rok szkolny 1938-39.

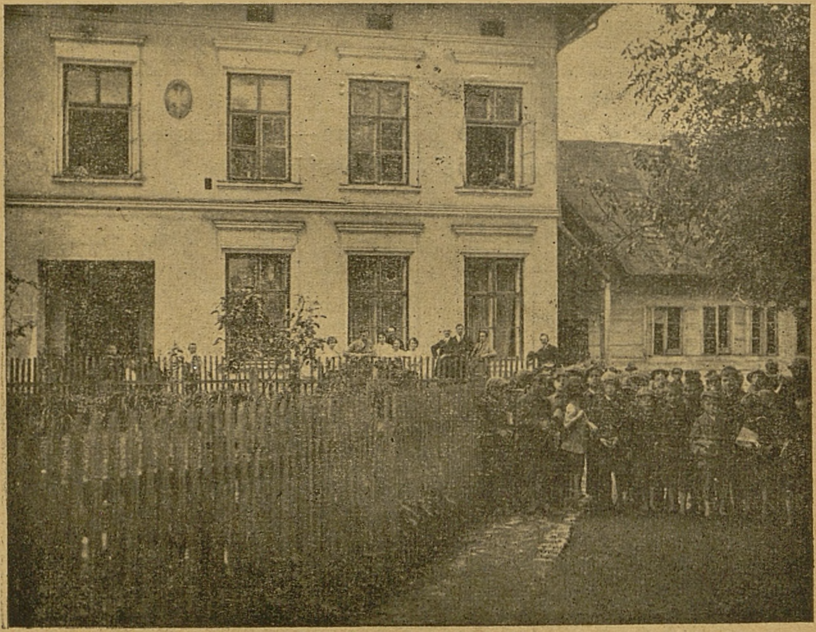
T R E Ś Ć :

Historia własnego budynku — Jubileusze
Prądniczanie — Klasyfikacja.

Prądnik Czerwony

Nakładem Samorządu Szkolnego
Drukarnia »Fortuna« R. Kostuch Kraków, Lubicz 13 — Telefon 134-62.

Stara szkoła.

Sienko Władysław.

1864 — 1939.

Założenie Szkoły

W pierwszym sprawozdaniu za rok 1937/38 przedstawiłem historię powstania Szkoły w Prądniku Czerwonym, która założona w r. 1819 przechodziła różne koleje. Opieszałość włościan i dworów, którzy nie chcieli przystąpić do budowy własnego budynku szkolnego, spowodowała, że Szkołę z Prądnika Czerwonego umieszczono w Prądniku Białym, a gdy i tam trzeba było płacić na utrzymanie szkoły i nauczyciela, a dzieci do szkoły prawie, że nie chodziły — zmądrzeli włościanie z Prądnika Czerwonego i w roku 1864 wystosowali długie i pokorne pismo do Wielebnego Dozoru Szkól Dyskryktu Przedmiejskiego, w którym to piśmie przytaczają wszystkie przeszkody na jakie natrafiali w posyłaniu dzieci na naukę do Prądnika Białego.

Pismo kończy się następująco:

— Wszystkie więc okoliczności przewawiają za tem, aby szkoła na Prądniku Czerwonym przeniesioną została.

Z uszanowaniem podpisani wnoszą w imieniu całej gminy z powyższych powodów do Wielebnego Dozoru Szkół Dystryktowego swoją pokorną prośbę, aby powyższe okoliczności najłaskawiej uwzględnić, do przeniesienia Szkoły na Prądnik Czerwony się przychylić, takowe dobrze zaopiniować komu należy przedstawić i przy wszelkich czynnościach w tym przedmiocie gminę popierać raczył.

Prądnik Czerwony, dnia 17 kwietnia 1864. Antoni Sierdziński wójt. Mikołaj Franaszek radny.

Ówczesny nauczyciel na Prądniku Białym Aleksander Pająk do tych zamiarów Prądniczan z Czerwonego był przychylnie usposobiony, a gdy na Białym Prądniku nie chciano przystąpić do budowy szkoły, a wynajęta izba nie odpowiadała warunkom, po porozumieniu się z wyżej wymienionymi Sierdzińskim, Franaszkiem i Guzikiem z Rakowic spowodowali przyjazd do Prądnika Czerwonego rządowej Komisji, która zbadała miejsce, gdzie ma stanąć budynek szkolny — zatwierdziła przeniesienie nauki z Prądnika Białego do Czerwonego, włączenie do szkoły w Prądniku Czeerwonym Olszy i Rakowic.

Jako strony stanęli pełnomocnicy gmin: Prądnika Czerwonego: Sierdziński Antoni, Grabczak Józef, Prądnika Białego: Sieklński Paweł, Kusia Wojciech, Wilkowic: Gazda Franciszek, Siemieniec Mateusz, Górki Narodowej: Sienko Jan, Latko Romuald, Rakowic: Szafraniec Kasper, Susuł Jan, Guzik Kazimierz, Gmina Olsza, w której tylko jest 8 posiadłości, zastąpiona przez wójta Kazimierza Kobusa i Radnego Piotra Szopę jednak bez przyniesienia pełnomocnictwa,

Komisja udała się z pełnomocnikami na miejsce parceli Nr, 667 mającej 823 sążnie kwadratowe i uchwaliła wybudować dom drewniany, w którym będzie izba szkolna i mieszkanie dla nauczyciela. Dom będzie wybudowany na wzór budynku szkoły w Bińczycach, przed domem trzy czwarte parceli odstępuje gmina bezpłatnie na ogródek dla nauczyciela.

Koszta budowy obliczono tymczasem na 2500 zł reńskich, które gminy w ciągu tego roku w trzech ratach z końcem października 1864 złożyć mają. Jeżeliby zaś okazała się potrzeba większych wydatków, to gminy zobowiązują się dodatkowe złożyć.

Prowadzenie budowy szkoły wzięli na siebie i ręczyli osobistym majątkiem Jan Romanowski, Józef Grabczak, Jan Sienko Kazimierz Guzik.

Komisja uznała przy tem, że w obrębie tych gmin jest 157 dzieci zdatnych do szkoły, że nowy budynek w Prądniku Czerwonym przy szosie jest dostępny dla wszystkich dzieci, a szczególnie dla księdza proboszcza udzielającego nauki religii, podczas gdy dojazd przez ścieżki polne do Prądnika Białego był możliwy tylko w lecie, że nawet grunt szkolny w Prądniku Białym

jest tak daleko, iż nie nadaje się na budowę szkoły. Komisja zgodziła się na przeniesienie szkoły z Prądnika Białego do Czerwonego. Uchwały Komisji podpisali: Ks Eugeniusz Tupy dozorca szkół, Steuer c. k. naczelnik powiatowy, Aleksander Pająk nauczyciel szkoły trywialnej.

Budowa Szkoły.

Zaraz 13 czerwca pojechano w celu zakupienia materiału i rozpoczęto budowę. Kilku członków Gminy Prądnik Czerwony zaprzeczało aby dom szkolny był stawiany na tym placu, który do gminy należy i na którym budynek stoi, lecz przeciwnicy musieli ustąpić. Budynek szkolny stanął w krótkim czasie, chociaż deszczowna pora roku budowaniu przeszkadzała. Zasługuje sobie w tem miejscu na pochwalę Jan Romanowski z Pradnika Białego, budowę glównie prowadzący, za gorliwe dopilnowanie, że w tak krótkim czasie budynek szkolny stanął. Wystawionym został także parkan, a budowę stodołki odłożono na rok następny.

Poświęcenie domu szkolnego.

Dzień 5 grudnia 1861 był dla młodzieży w szkole trywialnej i dla całej gminy dniem radości.

Po godzinie 10 przed południem udała się młodzież szkolna a z nią Ks. Prałat Scholastyk Oswald Rusinowski, Ks. Eugeniusz Tupy, Ks, Kanonik Franciszek Piątkowski, proboszcz św. Krzyża, Ks. Józef Bukowski wikariusz przy kościele św. Mikołaja do kaplicy OO. Dominikanów w Prądniku Czerwonym.

W kaplicy odprawił Mszę św. Ks. Wolniewicz proboszcz kościoła sw. Mikołaja, a młodzież szkolna śpiewała pieśni nabożne przy pomocy swojego nauczyciela Aleksandra Pająka i Tomasza Klimondy nauczyciela z Raciborowic.

Po nabożeństwię młodzież szkolna, rodzice, gospodarze, księża i goście Jaroszewski Wł, właściciel części Prądnika Białego, Ostrzewicz dzierżawca części Prądnika Czerwonego — Celarowskie zwanej, Kazimiera Kromerowa dzierżawczyni części Bosackie zwanej wraz z dziećmi.

Gdy weszli do sali szkolnej wystąpił z mową uczeń II kl. Fijał Antoni z Prądnika Czerwonego.

Dostojni goście!

Za staraniem Gminy Prądnika Czerwonego zaprowadził w r. 1819 Dozór Główny Szkół Początkowych Szkołkę w Prądniku Czerwonym dla gmin Prądnik Czerwony, Rakowice, Olsza, lecz wówczas nie było własnego budynku szkolnego, a szkołę umieszczono w domach włościańskich. W r. 1825 wezwał gminę Dozór Główny aby budynek na szkołę wystawiła. Ponieważ gmina namowom nieżyczliwego człowieka uległa (dzierżawcy części szpitala św. Łazarza Brücnera) i do wybudowania domu szkolnego przychylić się nie chciała, Dozór Główny Szkół zmuszony był szkołę w Prądniku Czerwonym zwinąć.

W roku 1838 poznali nasi dziadkowie ten błąd i sami się o zaprowadzenie szkółki starali, lecz dla różnych okoliczności Senat Rządzący do ich prośby się nie przychylił i gminę Prądnik Czerwony do szkółki w Prądniku Białym w roku 1828 zaprowadzonej, wcielił.

Dzięki Opatrzności, Wysokim Władzom i Dobrym Ludziom w gminie stanął w tak krótkim czasie ten budynek, którego uroczyste poświęcenie dzisiaj obchodzimy.

Przy tej sposobności ośmielam się w imieniu całej szkoły złożyć najczulsze podziękowanie Wszystkim Dostojnym Osobom iż raczyli zaszczycić ten świetny obrzęd nie szczędząc trudów, aby nas prostaczków przyciągnąć ku sobie. Dzień dzisiejszy nigdy w naszej pamięci nie zagaśnie!

Wy zaś dobrzy ludzie, którzyście się starali aby szkoła do naszej gminy przeniesioną została i wy kochani rodzice i gospodarze żeście nie szczędzili kosztów na ten budynek, przyjmcie od nas małych podziękowanie. Biorąc na pomoc Boga, dajemy to zapewnienie, że wywdzięczymy się za to wszystko dobrem zachowaniem i pilnością w naukach,

Wy zaś kochani współuczniowie z Prądnika Białego nie zazdroście nam tego, że szkoła od was przeniesioną zostałą, gdyż przez to mają nasi sąsiedzi z Rakowic i Olszy sposobność do pobierania nauki, a my do zawierania z nimi już na tych ławkach przyjaźni, która nam w późniejszym wieku niejedną przyjemność sprawić może.

Po nim w imieniu dzieci z Rakowic złożył przełożonym Szkół podziękowanie uczeń II klasy Józef Guzik z Rakowic.

Wielmożni Przełożeni Szkół!

Gdy po raz pierwszy dzieci z Rakowic i Olszy mają szczęście oglądać Wielmożnych Dostojników Szkolnych z wielką nieśmiałością i głębokim wzruszeniem odważam się w imieniu dzieci z Rakowic i Olszy podziękować Wielmożnym przełożonym Szkół o łaskawe przyjęcie nas do tej szkółki, w której nauki pobierać będziemy. Dzięki niech będą Wysokim Władzom Szkolnym, iż o nas nie zapomniano, abyśmy coraz oświeceńszemi stać się mogli. Przy pomocy Boskiej nie omieszkamy starać się o to, abyśmy się stali pociechą rodziców i kraju.

Po przemowie dzieci przemawiali przedstawiciele władz duchowieństwa i gmin, poczem Ks. Prałat Rusinowski dokonał poświęcenia budynku oraz kapliczki stojącej w ogrodzie przy gościńcu, a Jan Romanowski z Józefem Grabczakiem, prowadzący budowę, obdzielili wszystkie dzieci szkolne bułkami.

Gdy goście odjechali, Józef Grabczak wraz z innymi delegatami gmin prosili ówczesnego nauczyciela Pająka Aleksandra, aby corocznie 5 grudnia mogła być obchodzona pamiątka poświęcenia domu szkolnego, przez zakupienie nabożeństwa i odprawienie go w kaplicy księży Dominikanów.

Pan Pająk rozczulony tak serdecznem zajęciem się szkołą, życzenie włościan zanotował w kronice szkolnej z dopiskiem:

Upraszam więc Szanownych Następców, aby o tem życzeniu nie zapominali.

Wykaz kwot pieniężnych: na budowę szkolną zapłacili chłopi:

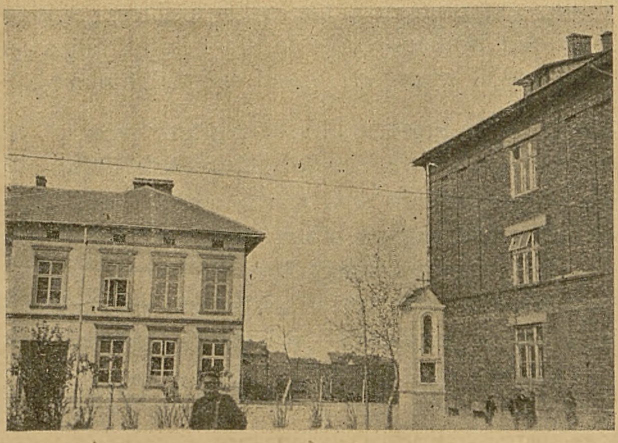
Górka Narodowa	152	zlr.
Olsza	37	"
Prądnik Biały	503	"
Prądnik Czerwony	1180	"
Rakowice	247	"
Witkowice	385	"

Dwory i Kościoły;

Górka Narodowa:	Szlachtowski Stanisław	33 złr.
Olsza:	Darowski August	34 złr.
Prądnik Biały:	Jaroszewski Władysław	46 "
" "	Ks. Piątkowski prob. św. Krzyża	46 "
Prądnik Czerwony:	OO, Dominikanie	59 "
" "	OO Karmelici z Czerny	59 "
" "	Hr. Leon Rzewuski	59 "
Rakowice:	Zagórski Antoni	28 "
Witkowice:	Kapituła Krakowska	20 złr.

Grunt Szkolny.

W następnym roku zakupiono od Hr. Leona Rzewuskiego pole o obszarze 2 morgi 269 sążni za cenę 430 złr, 87 krajcarów, które gminy należące do szkoły w Prądniku Czerwonym spłaciły

Na umieszczonej obok ilustracji domek parterowy przylegający do budynku piętrowego murowanego jest właśnie tą szkołą wystawioną w r. 1864, ale małą jej częścią, bo obejmująca tylko mieszkanie nauczycielskie. Druga połowa budynku, mieszcząca klasę została w r, 1892 rozebraną, a na jej miejscu stanął budynek murowany. Dziś i z tego parterowego budynku nie ma śladu. W r. 1932 został on na polecenie ówczesnego komisarza gminnego rozebrany.

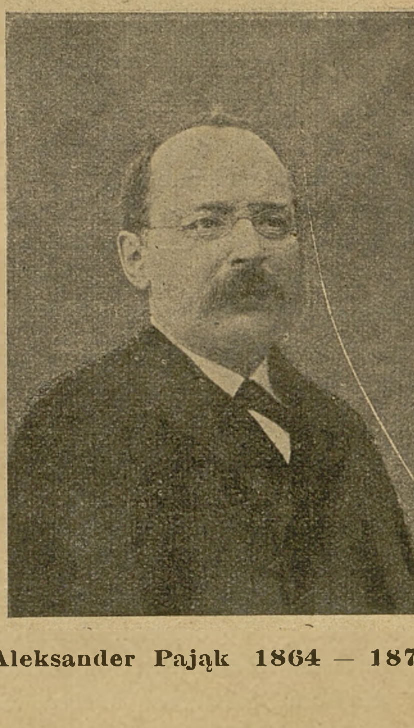
Tak wię w r. 1939 obchodzimy 120 lecie założenia szkoły, a 75 lecie wybudowania i poświęcenia pierwszego budynku szkolnego w Prądniku Czerwonym.

Jubileusze

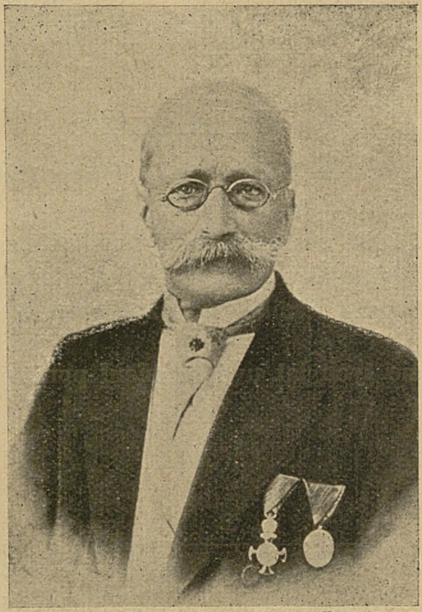
W tym roku obchodzimy 120 letnią rocznicę założenia szkoły w Prądniku Czerwonym. (1819).

W roku 1864 została szkoła ponownie założona w Prądniku Czerwonym, Wybudowawszy pierwszy własny budynek szkolny oddano go 26 października do użytku, a 5 grudnia uroczyście poświęcono.

W okresie tych lat uwidocznieni poniżej na fotografii byli kierownikami:

Aleksander Pająk 1864 — 1873.

Antoni Tabor 1873 — 1898.

Zastępcy: Jan Lochszmied od 1918 — 1920.
Stanisław Żak od 1930 — 1931
Stanisław Pociej od 1931 — 1932
Mg. Feliks Sidorowicz od 1932 — 1934.
Dr Piotr Rysiewicz od 1934 — 1935.

W roku 1914 a więc 25 lat temu wyruszyła do boju o Wolność i Niepodległość Polski 54 Drużyna Strzelecka z Prądnika Czerwonego. Lokal Drużyny mieścił się u Adama Gorzkowskiego ul. Dobrego Pasterza Nr. 54.

Członkami tej drużyny byli:

Stanisław Dmytruch komendant, Gawlık Ignacy, Gorszczykówna Stefania, Gorzkowski Andrzej, † Grabczak Ignacy, Fulda, Jan, Kościółek Jan, Kulka Stefan, Łyko Jan, Łyko Piotr, Malanda Józef, Majka Józef, † Nowosielski, Owca Stanisław, Pieczarka Ignacy, Ptak Franciszek, Rachwałek, Stelmachowski Karol, Stępień Jan, Szczurek Kajetan, Szczurek Michał, Szewczyk Tomasz, Weinreb Maks.

Wojciech Miętka w 1898 — 1918.

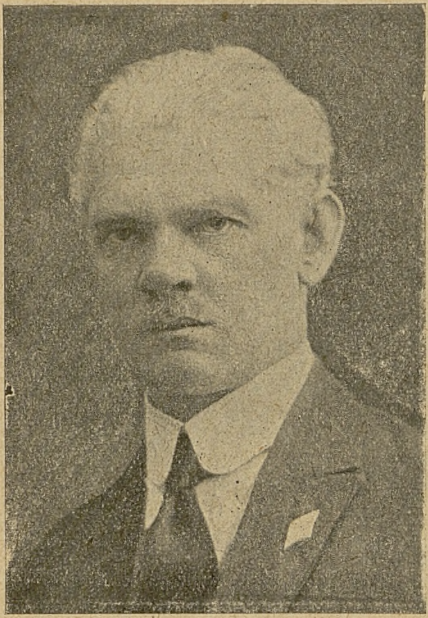
Wielu z nich zginęło na polu chwały. inni zajmują w Wolnej Polsce wybitne stanowiska, a inni zaś wrócili do swej zwykłej codziennej pracy.

Podając te nazwiska, bo nie są one w żadnych spisach notowane, aby przyszłe pokołenia wiedziały, że i z Prądnika Czerwonego szli ochotnicy po zwycięstwo lub śmierć.

6 sierpnia 1914 r. o świcie przechodziła przez Prądnik Czerwony I Kadrowa. W dziesiątą rocznicę wymarszu tutejszy kierownik szkoły Wł. Sienko jako prezes Krakowskiego Okręgu Strzeleckiego urządził pierwszy Marsz Szlakiem Kadrówki, którym co roku drużyny strzeleckie przechodzą od Krakowa do Kielc.

3 lipca 1929 pod szkołą w Prądniku Czerwonym powiat i miasto Kraków witało przyjeżdżającego do Krakowa Pana Prezydenta prof. Ignacego Mościckiego.

4 października 1929 rozpoczęto budowę nowego gmachu szkolnego.

Władysław Sienko 1920 — 1939

W grudniu 1929 roku święciła szkoła swój sztandar, ufundowany przez tutejszego nauczyciela Stanisława Żaka kosztem

pół tysiąca złotych. Obraz do sztandaru malowała Sienkowna Zofia córka kier. szkoły, haftowała napisy i orła Zielińska a sztandar do chrztu trzymali: Jan Grabczak lat 82, Katarzyna Franaszkowa lat 79, Grudniak Bronisław lat 6 i Grabczak Maryla lat 6. Poświęcał sztandar ś. p. Ks. Jozef Tomera proboszcz w Prądniku Czerwonym,

W dwudziestą rocznicę przemarszu I Kadrowej (6.VIII. 1934) wmurowano nad bramą wejściową do nowej szkoły piękną tablicę ozdobioną orłem z następującym napisem:

1914 **1934**

W XX ROCZNICĘ

Przemarszu Pierwszej Kadrowej

W HOŁDZIE

Uczestnikom Czynu Legionowego

Bojownikom o Wolność

Z PRĄDNIKA CZERWONEGO

Wdzięczni Rodacy

Wł. L. Anczyc.

Prądniczanie.

(Tygodnik Ilustrowany z 12.V. — 1862 r. Nr. 133)

Na północ od Krakowa ponad strumieniem Prądnika, płynącym z Ojcoskiej doliny, leżą wsie od tej rzeczki noszące nazwę Prądników, a lubo rozpadają się na kilka części, jakoby osobne wioski stanowiących, przecież dwa tylko, głównie noszą osobne nazwiska Prądnika Białego i Czerwonego.

Pierwsza z tych wsi, bliżej miasta położona, była dawniej ulubionym miejscem przechadzek Krakowian; przed trzydziestu laty (1830) dwa ogródki: Pocieszka i Rozrywka, wabiły mnóstwo

gości, na sławne wtedy piwo, warzone przez właściciela ówczesnego Pacaka, skąd nawet poszła śpiewka:

Żyj pocieszko! Żyj Rozrywko!
Wiwat Pacakowskie Piwko!

Tędy idzie gościniec do Królestwa Polskiego na Kielce, który do czasu otworzenia kolei żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, główną był arterią komunikacyjną z Krakowem. Tu odbywały się odprowadziny i pożegnania, kiedy to jeszcze jeżdżono własnymi końmi lub najętym furmanem, a jazda ekstrapocztą i dyliżansem (jak wówczas mówiono) liczyła się do zbytków. Więc też i mieszkańcy Prądnika Białego, trudniąc się głównie furmanką, stali wybornie, mieli po kilkanaście koni, po parę bryk frachtowych i bryczek podróżnych i rozwozili wyroby krakowskie po całym Królestwie Polskim.

Świetne to były czasy dla Krakowa.

Traktat z roku 1815 uczyniwszy Kraków miastem wolnym, i niepodległym i ściśle neutralnym, zapewnił mu przywilej zwożenia z całego świata towarów, bez opłatyty celnej. Do jakiej taniości dochodziły tu płody kolonialne, dość powiedzieć, że za funt cukru płacono 15 groszy, za funt kawy 24 grosze, a za złoty polski 4 grosze można jej było dostać w wyborowym gatunku. Również wyroby fabryk angielskich, francuskich i niemieckich zalewały Kraków i sprzedawane po cenach o jakich dziś nikt niema wyobrażenia.

Wszystko to jednak nie byłoby tak ważnym, bo ludność stodwudziesto tysięczna miasta z okręgiem (powiat chrzanowski i krakowski) liczącym 20 mil kwadratowych nie mogła spotrzebować tej ogromnej masy towarów, lecz traktat wiedeński nadał Krakowowi przywilej wywożenia wszelkich przedmiotów do Królestwa Polskiego, bez opłaty celnej. Inne punkty granic Królestwa były dla towarów i wyrobów zagranicnych wysokim cłem obłożone; Kraków zaś ostatniego nie płacił, a mając przy tym za bezcen płody surowce zagraniczne, mógł zaprowadzić u siebie liczne fabryki i wzróść w ogromne bogactwa. Wino nawet węgierskie prowawadzone na Kraków, połowę ledwie cła płaciło.

Komisja osobna na ten cel wyznaczona poświadczała rzeczywistość robienia przedmiotu w Krakowie, a tym świadectwem

opatrzony przedsiębiorca, najmniejszych nie doznawał trudności. Szły więc fortepiany, meble, obuwie, zegary do Królestwa Polskiego i przynosiły w zamian znaczne sumy pieniędzy.

Oprócz tego handel potajemny towarami kolonialnemi prowadzili włościanie pograniczni z obu stron, a chociaż to handel zakazany i prawem potępiony, wszelako włościanie trudnili się nim na wielką skalę i nieraz paręset przemycarzy nocą ciemną lub burzliwą przekraczało granicę, bogacąc się tym pełnym przygód i niebezpieczeństw zawodem.

Pomijając ostatni sposób zarobkowania, którym się klasy oświeceńsze nie zajmowały, dziwić wypada, że przez lat dwadzieścia istnienia przywileju wolnego wywozu wyrobów krakowskich do Królestwa Polskiego, Kraków nie wzrósł jakby oczekiwać należało. Mogły tu powstać wielkie fabryki, a ludność powinna była dojść do znacznych rozmiarów. Jak wielkie mogły być zarobki kiedy przedsiębiorca starozakonny (żyd) parę trzewików za które płacił szewcowi zł. p. 1 i gr. 18, sprzedawał na jarmarku w Królestwie po 4 zł. p.

Wszystko sprzyjało handlowi, a żywność była tak tania, że za funt mięsa płacono groszy 4, chleb za 1 zł. p. ważył wedle taksy z r. 1824 funtów 23 i łutów 24; robotnik był nadzwyczaj tani.

Nadto mocarstwo pograniczne aż do r. 1831 nie wzbraniało młodzieży polskiej uczęszczania do szkół i uniwersytetu krakowskiego i przepisy paszportowe były nadzwyczaj łagodne.

Kto chciał, przyjeżdżał do Krakowa i zaopatrywał się tanio we wszystkie towary, które kosztowały bez porównania drożej po za granicami Wolnego Okręgu.

Tymczasem brak ducha przemysłowego i spekulacyjnego sprawił, że lubo niektóre osoby zrobiły majątki, ogół miał się nieźle. ale do dostatków nie przyszedł. Wyrobami krakowskimi można było zarzucić Królestwo Polskie, lecz wszystko szło niedbale i niedołężnie. Na dobitkę Senat Krakowski, który nigdy nie odznaczał się zbytkiem geniuszu i rozumu stanu wszedł w zatargi o sól z rządem Królestwa Polskiego i tyle na nich zyskał że przywilej wywozu wyrobów krakowskich bez opłaty celnej do Królestwa Polskiego bezpowrotnie zniesiono. Gdyby nie ta nieszczęna obojętność i bezwładność. gdybyśmy mieli choć tro-

chę ducha spekulacyjnego, Kraków powinien był liczyć w chwili zniesienia Wolnego Miasta najmniej 100 tysięcy mieszkańców i być najbogatszym ze wszystkich miast w Polsce.

Darują nam czytelnicy, że odstępując od przedmiotu zatrzymaliśmy się nieco na skreśleniu słowa o Wolnym Mieście, którym było w istocie, jak mówi poeta: „Już nigdzie lepiej, choć jedź i za morze".

Ale przy sposobności nie mogliśmy tego pominąć, boć to rzeczy nie każdemu znane i mało jeszcze piórem dotknięte.

Wróćmy do Prądniczan.

Pomyślny stan miasta Krakowa, któryśmy powyżej skreślili wpływał bardzo przyjaźnie na byt ich materialny. Furmanki i udział w handlu pogranicznym przywiódł ich do wielkiej zamożności, zamknięcie jednak granicy i otwarcie drogi żelaznej zniweczyło ten błogi stan rzeczy i dziś zwrócić się musieli do roli, a wieś znacznie podupadła. Pocieszka i Rozrywka już prawie nie istnieją, zamożniejsi mieszkańcy zapomnieli o ulubionym miejscu przechadzek ku Prądnikowi, a gościniec, kiedyś jeden z najbardziej ożywionych, dzisiaj trawą zarasta.

Wdzięku tej okolicy ujęły także nastraszone działami bastiony i baterie, które wieńcem opasawszy Kraków, odebrały im miłego i cichego ustronia, a podsunawszy się pod sam Prądnik, także przyczyniają się do jego opustoszenia.

Inaczej rzecz się ma w Prądniku Czerwonym.

Mieszkańcy jego niewiele uczestniczyli w zatrudnieniach swych braci z Białego, bo też zupełnie inna zajmuje ich praca.

Ludność Prądnika Czerwonego trudni się wypiekiem chleba; sława jego przedostała się po za mury Krakowa i mnóstwo mieszkańców nawet Warszawy, jeżeli go nie jadło, to słyszało przynajmniej o chlebie prądnickim.

Olbrzymie wymiary chleba tego dochodzą półtrzeciej stopy średnicy, na dziesięć cali wysokości, a nawet i więcej, waży zaś niekiedy do trzydziestu funtów (70 cm średnica - 24 cm wysoki waży 12 kg.)

Biały i smaczny, czysto żytni tym się szczególnie zaleca, że im czerstwiejszy, tem lepszy, a nawet w parę tygodni po upieczeniu jeść go można z przyjemnością. Prądniczanie mają swój sposób zaczyniania i pieczenia chleba. Piece ich stosownie

do celu stawiane, trzymają długo ciepło potrzebne do pieczenia tak wielkich bochenków.

Wywożą go trzy razy na tydzień, we wtorki, piątki i niedziele na targ krakowski i tam go sprzedają na wagę, według wyznaczonej przez rząd taksy.*)

Lud ten piękny i rosły zwyczajami i ubiorem zbliżony do sąsiednich Ogrodników (Łobzów, Czarna Wieś — Krowodrza) ustępuje im przecież do zamieszkania, stroju, zamożności a nawet lekkości, zgrabności i szyku. Obejście Prądniczan mniej delikatne, obyczaje mniej do miejskich zbliżone, wytworniejsze przecież niż mieszkańców dalszych wiosek, wskazują, że Prądniczanie są ogniwem łączącym włościan przymiejskich z ludnością zupełnie wiejską.

Wogóle Prądniczanie jak i wszyscy mieszkańcy wsi przyległych miasta są pobożni i moralni. Posty i przepisy religijne ściśle zachowują, odpusty namiętnie lubią zwiedzać, Pijaństwo u nich pojedyncze jednostki ogarnia, kradzież bardzo rzadka a o zabójstwie nigdy niesłychać.

Chłopski jak go zwiemy rozum, czyli szybki a trafny i zdrowy sąd o rzeczach pospolitych jest pomiędzy nimi, lecz przezorności, oszczędności i trokliwości o jutro bardzo mało.

Prądniczanie starają się tylko aby im nie brakło na zboże, sól, mlewo i opał, reszta co zbywa nad potrzeby idzie na ubiór lub rozprasza się w mieście.

ZWYCZAJE ŚWIĄTECZNE

Jeden z moich kolegów. syn bogatej dziedziczki, ukończywszy kursa politechniczne ujął ciesielską siekierę, czyli jak tu nazywają »Cioskę«, założył pas skórzany i poszedł pomagać u jednego z majstrów krakowskich.

Nie szło mu wcale o zapewnienie sobie losu w ciesiołce, bo mógł żyć na dziedzicznej wiosce, ale pragnął nieść światło

*)Prądniczanie sprzedawali chleb na ulicy Szerokiej, dzisiaj plac Dominikański, na placu św. Ducha, a ostatnio przed wielką wojną, na placu Szczepańskim. Dzisiaj chleba prądnickiego na targu nie ma, bo tym przemysłem już się nikt ani w Czerwonym ani Białym Prądniku nie zajmuje.

pomiędzy lud roboczy, wpływać na jego udoskonalenie w rzemiośle i usilnie o to starać się, ażeby w nim rozbudzić zainteresowanie do pracy i statku.

Trzeba wiedzieć, że ciesiołką trudnią się zwykle okoliczni włościanie, którzy przepracowawszy lat kilka i uzbierawszy nieco grosza wracają na wieś i żenią się tam, osiadaja na roli. rzadziej zaś zostają w mieście do śmierci u majstra pracując.

Z początku śmieli się widząc siekierę w delikatnej ręce panicza; lecz gdy ujrzeli, że nią dziarsko wywijał, że nie ugiął się pod ciężarem belki, ani go straszyła stroma spadzistość wiązania kościelnego dachu, polubili go serdecznie.

Nieraz gdym przyszedł do Prądnika w niedzielę, zastawałem go w gronie kilku współrobotników ubranych w chłopskie kaftany i siedzących około stołu nad papierem na desce rozpiętym Kolega mój ubrany w suknanę chłopską, stał nad nimi i chodził od jednego do drugiego ucząc ich rysowania planów. wiązań i innych drobniejszych robót ciesielskich jak schodów, futryn, drzwi i t. d.

Potem szła nauka czytania, pisania i rachunków, a choć to starym uczniom z trudnością przychodziło, przecież widać było u nich staranność i jakby bojaźń zniechęcenia niepojętością młodego nauczyciela.

W drugie święto Wielkiejnocy zaproszono go na święcone i chrzciny do jednego z włościan prądnickich, którego syn trudnił się ciesielką i był jednym z najpojętniejszych uczniów mego kolegi, Ten namówił mnie abym mu towarzyszył, na co chętnie przystałem. Kiedy przybyliśmy do wsi już było po chrzcie i tylko zbierano datki dla nowonarodzonego i kobiety co go do kościoła św. Mikołaja wiozła.

Pomiędzy święconym szczególnie odznaczała się na cztery stopy długa (85 cm) strucla, która przecież nie należała do zastawy stołu, ale była tak zwanę kukiełką chrzestną.

Im ta większa i lepiej się wydarzy tym ochrzczone dziecię będzie lepiej rosło i tym pomyślniej wieść mu się będzie na świecie Stół zastawiony był szynką, kiełbasą i innymi zwykłymi wielkanocnymi potrawami. Skorupy wszystkich jaj pofarbowano na żółto łupinami z cebuli, a kołacze (placki) tym się odzna-

czały, że je trudno zjeść było, dla mnóstwa szafranu ,jakim były zaprawione.

Stół cały umajony zielenią, choina i bukszpan grały główną rolę.

Kiedy się kompania w najlepsze bawiła, nagle usłyszałem za drzwiami huczny śpiew.

Miły gospodarzu, puście nas do izby,
Boć nas tu nie wielu, nie zrobimy ciżby.
Stoimy za drzwiami. jest Pan Jezus z nami.
Do izby nas puście, bo my po śmiguście.
I dajcie co macie dać, bo nam tutaj zimno stać,
Krótkie mamy kożuszki, to nam pomarzną brzuszki.

— Co to takiego? zapytałem mej najbliższej sąsiadki.

— A to proszę pana niosą chłopcy tracyka.

— Cóż to za tracyk?

— Ano taki niby baranek co piłą rznie. na pamiątkę tego, jak Pan Jezus był niewinnym barankiem i świętemu Józefowi pomagał w ciesiołce rznąć piłą.

Wtem gospodarz otworzył drzwi i zawołał:

— No pójdźcież próżniaki!

Weszło naprzód trzech chłopaków ubranych po wiejsku, ale na głowie mieli czapki papierowe ułańskie, na piersiach czerwone rabaty i na krzyż bandolery papierowe, a na nich pałasze drewniane i ładownice. Za nimi szło dwóch niosąc drewnianego baranka, który trzymał w przednich łapach piłkę do rznięcia drzewa. Wokoło niego było mnóstwo gałązek choiny i bukszpanu. Postument był zaopatrzony jakąś maszynerią z kołkiem, za którego obrotem baranek ciągle się kiwał, jakby rznął drzewo. Kilka dzwoneczków wciąż dzwoniło.

Za tymi szedł jeszcze jeden niosący Bożą Mękę, ubraną we wszelkie jej godła dosyć zgrabnie wyrobione kozikiem. Nie brakowało nawet koguta ulepionego z iłu i pomalowanego na żółto z kilku prawdziwymi piórami w ogonie.

Poruszając barankiem — tracykiem chłopcy śpiewali różne pieśni a na koniec wesoła gromadka zaśpiewała chórem:

Apostołowie, gdy wieczerzą mieli,
Z Panem Jezusem przy stole siedzieli;

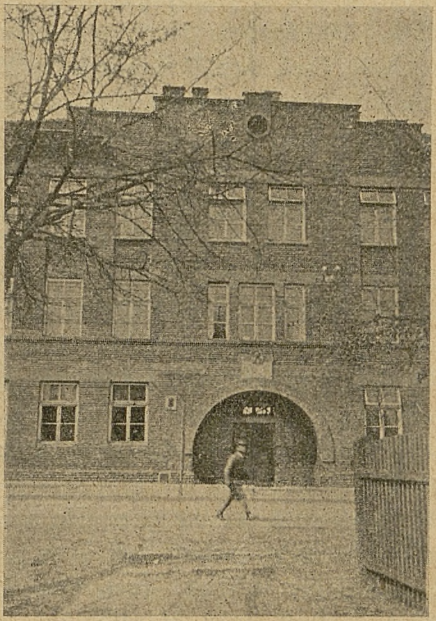
Siedział i Judas potępiona dusza,
Aby Zaprzedał miłego Jezusa.
O Judasie, Judasie
Zdrajco pana mego!
Sprzedałeś go sprzedał
Dla grosza marnego.
Gdybyś go był sprzedał
Najświętszej Panięce
Byłaby ci dała
I pieniędzy więcej.
Gdybyś go był sprzedał
Apostołom świętym,
Wziąłbyś »troje« tyle
Judusie przeklęty!
A dajcież nam co macie dać
Bo nie będziem dłużej stać!
Ale nie dawajcie
Jednego jajeczka
Bo by nam go wzięła
Piękna dziewczka.

Ale nam też dajcie
Dziesięć par jajeczek
Dołóżcie nam z łaski
Kiełbasy kawałeczek
Prosi tracz o kolacz
Tracyna o szperkę
Żeby miała cym smarować
Tracykowi piłkę.

Obdarzeni chłopcy odeszli, a gdy wyszli przed dom usłyszałem krzyk: śmigus!, śmigus!.

Na to hasło rozbiegła się rzesza w okamgnieniu, a goście chrzestni zaczęli się wodą z dzbanków oblewać nawzajem, wśród wesołych krzyków, pisków kobiet i śmiechu mężczyzn. Zaczęły się wzajemne gonitwy, każdy gdzie mógł się chronił, uciekał zasłaniał, ale to nie przydało się na wiele, bo strumienie wody płynęły, stoły, stołki i wszystkie sprzęty, wyjąwszy stołu, na którym było święcone, zostały dotknięte powodzą.

My nie uszliśmy tego losu i pomimo obrony i ucieczki dobrze przemoczeni i przeziębli, dzwoniąc zębami, siedliśmy na, wózek, który późno w nocy odwiózł nas do Krakowa.

Rok szkolny 1938-39.

Rok Szkolny rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele parialnym w dniu 5 września.

958 dzieci mieści się w 20 oddziałach a 17 salach, uczy 16 sił nauczycielskich i trzech księży.

Nauka odbywa się normalnie mimo, że jedna z sił jest na urlopie przez 6 miesięcy. Na posiedzeniach Rady Pedagogicznej omawia się programy, metodę oraz środki, którymi można oddziałać na młodzież wychowawczo, by odniosła ze szkoły jak najwięcej korzyści. Młodzież bierze udział w całym życiu szkolnym i środowiska, oraz zajmuje się żywo tym co dotyczy Państwa Polskiego.

Dlatego uroczystości narodowe, państwowe i szkolne są równocześnie wielkimi wydarzeniami w Prądniku Czerwonym, gromadzącymi bardzo wielu mieszkańców Prądnika Białego, Czerwonego i Górki Narodowej. Tydzień Szkoły Powszechnej, 11-go Listopada, Powrót Śląska Zaolzańskiego, Pogrzeb Beliny Prażmowskiego, Opłatek, Zakończenie pierwszego półrocza, Racławice, Zbiórka na F. O. N., 3-ci Maj, Przemówienie Ministra Beka i td.

Oprócz ogólnych uroczystości, czy obchodów były także uroczystości klasowe.

Na terenie szkoły istniały następujące organizacje:

Samorzad szkolny w każdej klasie.

Tow. Pop. Budowy Szkół Powszechnych. Opiekunka p. Szymańska Stefania. W ciągu roku zebrano składek, sprzedano znaczków, żetonów, kartek, kalendarzyków razem 531 złotych 50 gr. Za przedstawienie kinowe 70 zł. Z grona należy 16 osób.

Liga Obrony Powietrznej Państwa. Opiekunka p. Lachówna Zofia. Koło w ciągu roku zebrało 54 zł. 91 gr. i urządziło pogadanki dla klas piątych, szóstych i siódmych, które przeprowadzli p. p. Drwal i Kudyk.

Drużyna harcerska im. Bartosza Głowackiego. Opiekunka p. Hesslówna Wanda, kom. p. Kurdziel Ignacy. 48 członków podzielonych na 4 zastępy: Orłów, Jastrzębi, Robinsonów, Włóczęgów. Gromada Zuchów liczy 24 członków.

Przysposobienie Woj. kobiet. Dwa hufczyki liczą 106 uczenic. Hufczyk starszy powadzi instr. p. Gibałówna H., młodszy p. St. Przybyłówna. Opiekunka hufczyków p. Mikutowa Eugenia.

Koło Czerwonego Krzyża. Przy klasie VIIb Koło P.C.K. 38 członków. Opiekunka i kierowniczka p. Kiełczewska Stefania.

Chór szkolny. Należy 43 chłopców i 24 dziewczynki pod kierunkiem p. Kudyka Wiktora. Bierze udział we wszystkich uroczystościach szkolnych.

Biblioteka szkolna. Dla klas piątych, szóstych i siódmych Książek 550 tomów. Pożyczających 205, w ciągu roku wypożyczono 3654 książki — Kierowniczka biblioteki pani Tarkowska Stefania, pomagają uczenice Godula Anna i Gabryś Helena.

Dla klas trzecich i czwartych tomów 228. Pożyczających 124 dzieci, wypożyczyły 744 książki. Prowadzi bibliotekę dla młodszych p. Kiełczewska Stefania.

Szkolna Kasa Oszczędności (P. K. O.) Prowadzi pani Zielińska Helena 18 członków, oszczędności 11 zł. 55 gr.

Krucjata Eucharystyczna opiekun ks. Ignacy Brodecki członków 80 dzieci.

Gabinet przyrodniczy prowadzi i uzupełnia p. Skórówna Zofia.

Gabinet historyczny prowadzi pani Stenzlowa Zofia.

Gabinet geograficzny prowadzi pan Drwal Mieczysław.

Gabinet przyrządów do ćwiczeń cielesnych prowadzi pan Kudyk.

W szkole zorganizowano **Pomoc zimową dla dzieci**. Po świętach otworzono kuchnię, w której gotowały — przygotowywały uczenice klasy VII B pod kierunkiem pań Lachówny i Stenzlowej. W czasie od 10 stycznia do 6 kwietnia dożywiało się dziennie od 214 do 240 dzieci. Ogółem w tym czasie wydano 12.942 śniadań i 240 obiadów. Spożyto 75 kg kawy, 120 kg cukru, 1.345 litrów mleka, 2.251 kg chleba, 20 kg marmolady, 15 kg kiełbasy razem za **1103 zł 45 gr**, z czego Powiatowy Komitet Pom. Dziec. pokrył 968 zł 41, a z pieniędzy szkolnych 135.04 zł

Tran. Na wniosek pana Dr Feliksa Kani lekarza powiatowego, który zbadał wszystkie dzieci szkoły w Prądniku Czerwonym Pow. Komitet przydzielił tutejszej szkole beczkę tranu 60, 80 kg, który wydzielano po klasach i wydawano przed śniadaniem w okresie dożywiania. Z tranu korzystało 40 dzieci w Przedszkolu i 371 w Szkole — szczególnie dzieci klas niższych.

Na tym miejscu Dziatwa Szkolna składa gorące podziękowanie Panu Staroście Dr. M. Łachowi za bezpłatne przydzielenie tranu i przyznanie funduszu, które ułatwiły szkole leczenie i dożywianie.

2 Pułk Lotniczy od listopada do 15 kwietnia wydawał w każy dzień 30 obiadów dla najbiedniejszych chłopców tutejszej szkoły.

Kierownictwo Skoły wyraża Panu Dowódcy gorące podziękowanie za tak wydatną pomoc dla biednej młodzieży.

Trzeba nadmienić, że oprócz biednej młodzieży mieszkającej na terenie szkoły mamy w Prądniku Czerwonym dwa zakłady sieroce, z których młodzież uczęszcza do tutejszej szkoły

Z Zakładu Rodziny Sierocej uczęszcza 46-ciu; chłopców, a od Sióstr Albertynek 14 dziewcząt.

W roku ubiegłym młodzież nasza oprócz innych składek złożyła na kupno »Ścigacza« 40 zł. W tym roku kiedy Niemcy wystąpiły z agresywnymi żądaniami wobec Polski — Szkoła nasza zamanifestowała »**Nie damy ziemi skąd nasz ród**« ofiarną składką na fundusz Obrony Narodowej. Młodzież złożyła 227 złotych, grono nauczycielskie 173 zł —razem 400 zł, które Szkoła nasza złożyła w dniu 4 kwietnia 1939 na F.O.N. i każdemu ofiarodawcy wydałała na pięknym formularzu potwierdzenie na złożoną kwotę: na Dzieci Orawskie — 10 zł., na Polacy zagranicą 26.44 zł., na T. S. L. 3 Maja — 26 zł.

Grono nauczycielskie subskrybowało na pożyczkę obrony przeciwlotniczej 1600 zł.

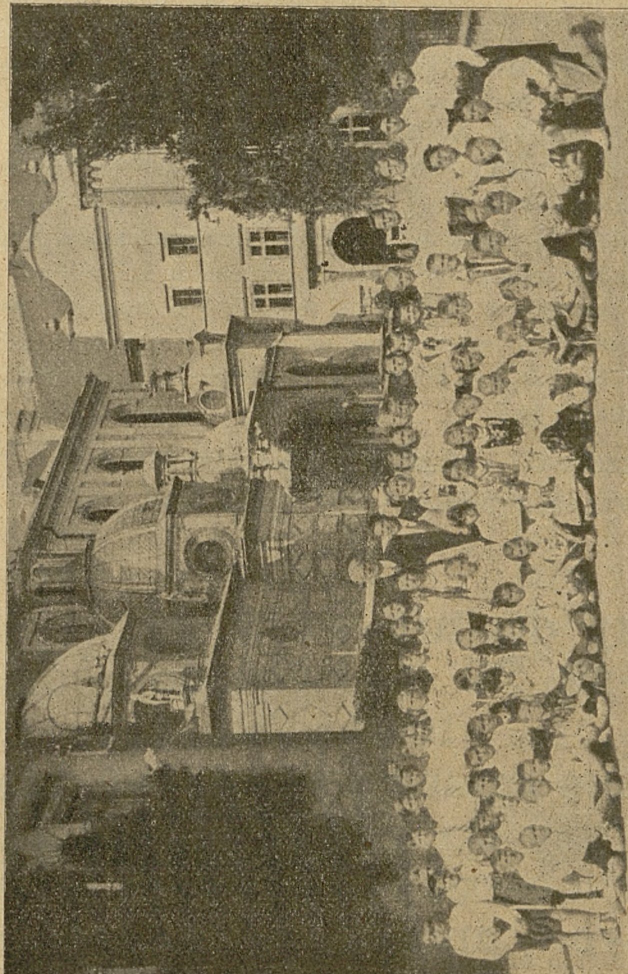
Dnia 11 czerwca br. odbył się na Wawelu zjazd chórów szkolnych z wojew, kieleckiego i krakowskiego. Nasz chór szkolbrał udział i wystąpił z produkcją trzech pieśni: Garbusiński: Albośmy to jacy tacy, Zajączkowski: Orał Wojtek, Hlawiczka: Raniejsze roraty. Chór nasz odśpiewał te utwory z werwą i zrozumieniem zyskując sobie tak od władz, jak i publiczności gorące oklaski. Młodzież była ubrana w kremowe koszulki, krawaty krakowskie, granatowe sukienki lub spodenki, kilkanaście dziewcząt i chłopców w krakowskich ubraniach.

Specjalne podziękowanie ze strony szkoły należy się Drowi Witołdowi Dobrowolskiemu, który tutejszą młodzież otacza opieką lekarską, wykonując często bezpłatnie wiele kosztownych zabiegów lekarskich.

W tym roku szkolnym Pan Premier nadał kierownikowi szkoły Wł. Sience **Złoty Krzyż Zasługi**, a ks. Ignacemu Brodeckiemu **Krzyż Srebrny**.

Tym wysokim odznaczeniem zostala nasza szkoła specjalnie wyróżniona. Jeżeli idzie o stosunek Gminy do Szkoły to wy-, maga on znacznej poprawy. Mianowicie dotychczasowe ogrodzenie zostało w lipcu ubiegłego roku rozebrane, a na to miejsce po upływie roku szkoła nie ma ogrodzenia. Rabaty, drzewka, krzewy zostały przez przechodzącą ludność zniszczone.

Również dawny budynek wymaga gruntownej przeróbki. Brak rynien, ścieków zawilgaca mury, których wysuszenie będzie

Chór dzieci, szkoły w Prądniku Czerwonym.

wymagało czasu i więcej wydatków niż dzisiejsza naprawa.

Grono nauczycielskie mieszka w Krakowie wraz z kierownikiem szkoły, bo przy tak wielkiej szkole nie ma mieszkania odpowiedniego. Kierownik szkoły zrzekł się dochodu, jaki miał z pola na rzecz Gminy, bo za sprzedane pole wybudowano nowy wspaniały gmach, który prosi się o ukończenie (otynkowanie ścian i ogrodzenie).

W prawdzie Gmina zobowiązała się dać równoważnik w gruncie albo w pieniądzach, lecz nie tylko, że tego nie dotrzymała, ale i należytości wynikające z opłacenia dodatku mieszkaniowego Gmina nauczycielstwu z wypłatą zalega.

Szkoda wielka, że Radom Szkolnym Miejscowym nowa ustawa odebrała prawo istnienia. Rady Szkolne spełniały wiele ciężkiej i bezinteresownej pracy dla dobra szkoły. Oczekujemy tej samej akcji po nowych Komitetach Szkolnych, które wspólnie z Gromadą powinny obrać wzór ze swych poprzedników z przed lat 75, którzy mimo trudności i ciężkich warunków, potrafili wszystko pokonać i wybudować jak na owe czasy piękną szkółkę, wyposażyć ją w ogród, budynki gospodarcze i prawie dwa hektary najlepszego pola.

21 czerwca kończymy rok szkolny.
Nowy zaczynamy 4 września 1939 r.

Wpisy do tutejszej Szkoły odbędą się 29 czerwca od godziny 16 do 20.

Rodzice zgłaszający dzieci po raz pierwszy do szkoły muszą przynieść metrykę urodzenia i świadectwo ponownego szczepienia ospy.

Ze względu **na brak miejsca** w salach szkolnych, **dzieci z obcych gmin przyjmowane nie będą.**

Przy wpisie należy złożyć dobrowolny datek na pomoce naukowe.

W budynku szkolnym jest umieszczone »**Przedszkole**« utrzymywane przez I Koło T.S.L. w Krakowie. Przewodniczący Komitetu jest p. Michalina Sienkowa, Kierowniczką Siostra St. Radzikówna. Dzieci 52.

Koło Tow. Szkoły Ludowej w Prądniku Czerwonym ma siedzibę w budynku szkolnym. Każdy mieszkaniec powinien zapisać się do Towarzystwa S.L. i korzystać z wielkiej i pięknej biblioteki, czytelni, zebrań i wykładów.

Przy tutejszej szkole istnieją zimowe kursy dokształcające, które przygotowują do egzaminu z klasy siódmej. Kurs rozpoczyna się w październiku, a kończy w marcu.

Grono Nauczycielskie w r. 1938-39.

Nazwisko i imię	Pracuje w nauczycielstwie	Pracuje w tej szkole
Sienko Władysław (kier. szkoły)	1901	1920
Ks. Brodecki Ignacy (katacheta)	1921	1924
Ks. Mol Władysław (proboszcz)		1936
Ks. Zwardoń Józef (wikariusz)		1938
Drwal Mieczysław (nauczyciel)	1913	1929
Hesslówna Wanda (nauczycielka)	1921	1936
Kiełczewska Stefania (nauczycielka)	1914	1936
Kudyk Wiktor (nauczyciel)	1923	1928
Lachówna Zofia (nauczycielka)	1913	1913
Mikutowa Eugeuia (nauczycielka)	1932	1935
Nowakowa Weronika (nauczycielka)	1912	1929
Pocięj Stanisław (nauczyciel)	1902	1930*
Skórówna Zofia (nauczycielka)	1915	1938
Stenzlowa Zofia (nauczycielka)	1924	1936
Szczepkowska Zofia (nauczycielka)	1926	1937**
Szymańska Stefania (nauczycielka)	1931	1936
Tarkowska Stefania (nauczycielka)	1915	1926
Tyrpakowa Józefa (nauczycielka)	1921	1928
Wiśniewska Jadwiga (nauczycielka)	1923	1939
Zielińska Helena (nauczycielka)	1927	1933
Lachówna Kazimiera (pryw. naucz.)	1937	1937***
Kotzian Janina (pryw. naucz.)		1938

*) do 1/3 1939 — **) 15/10 1938 — ***) 1/11 1938 r.

KLASYFIKACJA

Tłustym drukiem zapisani w Złotej Księdze.

I A op. Tyrpakowa Józefa.

Zap· 52 — promow. 44 — nieklas. 1 — nieprz. 3.

Ciołek Tadeusz, **Dzióbek Czesław**, Goleń Wiesław, Górka Zbigniew, Gaczorek Zbigniew. Grabczak Wiktor, Idec Mieczysław, Kolarski Edmund, Leszczyński Marian, Müller Jan, Osman Tadeusz, Pamuła Andrzej, Rubiś Józef, Sowiński Jerzy, Skalny Stanisław, Ścieżka Władysław, **Skrzypasek Adam,** Waśniowski Bolesław, Witek Władysław, Ziętara Jerzy, **Żurek Tadeusz, Baster Halina, Bańdo Krystyna, Bodzioch Alicja, Bieńczycka Zofia,** Czerwiec Stanisław, **Franaszek Michalina** Górka Maria Guzik Maria, Chronowska Janina, **Grabczak Barbara. Iskrzyńska Jauina,** Kutas Maria, Kurdziel Wanda. Łodyga Kazimiera, Łysek Janina, **Majka Ligia,** Majka Krystyna, Malara Maria, **Michnowska Olga, Romaniuk Aleksandra,** Tynor Maria, Zielasko Anna.

I B op. Mikutowa Eugenia

Zap. 54 — prom. 47 — nieprz. 7.

Adamczuk Marian, Bąk Stefan, Białoń Władysław, Dobek Marian, Grabczak Tadeusz, Immergłück Szymon, Janik Zbigniew, **Karwiński Antoni, Kruk Leon,** Krzywdziński Mieczysław Kuciewicz Adam, Łyko Eugeniusz, Marco Józef, Marzec Jan, **Namysłowski Józef,** Niemiec Marian, Niemiec Ryszard, Obara Józef, **Piekło Lesław, Posiadło Tadeusz, Sikora Adam, Skrobot Henryk, Szewczyk Zbigniew,** Włodarczyk Zdzisław, Wójcik Zdzisław, Zając Adam, Branicka Maria, Fornal Maria, Graboś Zofia. Hedio Janina, Herdzik Aniela, Jagła Albina, **Kuczara Helena, Landesdorfer Felicja, Major Władysława,** Palus Władysława. Porębska Michalina, Prażmowska Józefa. **Rzepka Zofia** Siemieńska Zofia, **Skrzypasek Maria,** Susuł Teresa, **Tondera Zdzisława, Waśko Ludwika,** Ziętara Henryka, Wojtasińska Janina.

I C op. Kotzian Janina

Zap. 47 — prom. 41 — nieprz. 6.

Cerafin Józef, Dudek Ryszard, Gajderowicz Jerzy,

Goleń Stanisław, Kocik Gustaw, **Kowalczyk Roman.** Kowalski Wiktor, Klupa Wojciech, **Kromka Stanisław,** Krzan Eugeniusz, Łub Eugeniusz, Mendel Mieczysław, Pałka Józef, Płonka Henryk, Przybyszewski Mieczysław, **Szczurek Zdzisław,** Trębacz Wiesław, Wesołowski Stanissław, Żołnierczyk Marian, Ciupek Zofia, Cygan Władysława, **Cholewka Aniela, Dobrowolska Zofia, Jastrzębska Stanisława, Kowal Henryka,** Kradzień Leokadia, Lasek Jadwiga, **Malejew Irena,** Mytych Janina, **Noworyta Krystyna, Roszkiewicz Maria,** Ujejska Helena, Ziętara Janina, Żuwała Anna, Zwolińska Wanda, Jesionek Genowefa, **Palarz Roman, Puk Jerzy,** Bubak Józef, Słępak Mieczysława. Szurman Stanisława.

II A op. Szymańska Stefania.

Zap. 52 — promow. 43 — nieprz. 9.

Baczak Tedeusz, Baran Stanisław, Bargiel Marian, Broda Władysław, **Bruzda Zdzisław,** Bukowski Julian, Franaszek Czesław, Kubas Jan, Kumela Jerzy, **Kuźniar Roman,** Luty Tadeusz, Michno Kazimierz, Noworyta Marian, Poniedziałek Włodzimierz, Rożek Sylwester, Sala Józef, **Siemek Adam,** Sowiński Tadeusz, **Stańda Roland,** Ślusarek Eugeniusz, Trębacz Henryk, Wojtyłko Tadeusz, Żmija Jan, **Bubak Kazimiera,** Czech Emilia, Dubas Halina, Gesing Henryka, Katra Maria, Knuplerz Elżbieta, **Kumańska Helena,** Łyko Helena, **Major Janina,** Migdał Zofia, Mocała Anna, Nowak Aleksandra **Porębska Janina,** Rosiak Stefania, **Rumianowska Felicja,** Stefańska Maria, Stelmachowska Irena, **Tomsińska Janina, Wendy Anna, Zwolińska Zofia.**

II B op. Mikutowa Eugenia.

Zap. 49 — promow. 44 — nieprz. 5.

Banachowicz Jan, Banachowicz Roman, Bukowski Stefan, Borówczak Adolf, Dębiec Tadeusz, Goleń Włodzimierz, Jeleń Tadeusz, Korek Edward, Kraj Czesław, Krawczyk Jan, Laska Augustyn, Ludwikowski Stanisław, Majka Bronisław, Nawrocki Ryszard, Nowak Julian, **Piekło Władysław,** Sobczyk Zygmunt, Susuł Kazimierz, Urbański Karol, Wahrhaft Jerzy, **Wróbel Jerzy,** Derma Krystyna, Derwisz Jadwiga, Grabczak Maria, Kościółek Krystyna, Kowacka Genowefa, Kowalska Maria, Kumańska

Halina, Kurek Irena, Kradzień Alfreda, Maciaś Leokadia, Michalik Helena, Monica Krystyna, Obara Genowefa, Patecka Stefania, Pająk Janina, Pracuch Janina, Sikora Anna, Skoczek Zofia, Sobieraj Maria, **Solarz Michalina,** Ujejska Janina, Wrześniak Janina, Wojtasińska Aleksandra.

II C op. Tyrpakowa Józefa.

Zap. 46 — promow. 40 nieprz. 6.

Broda Henryk, Bzyl Stefan, Czernowicz Kazimierz, Gospodarczyk Adam, Grzywa Marian, Iser Mojżesz, Jagła Władysław, Kowalczyk Mieczysław, Kolasiński Andrzej, **Kuciel Czesław,** Marzec Józef, Kolarski Józef, Kuciewicz Józef, **Roman Jerzy,** Półtorak Stanisław, **Ryłko Tadeusz,** Reind Bronisław, Sobieraj Eugeniusz, Suchoński Włodzimierz, Senger Henryk, Szymoniak Jan, Szczepański Ryszard, Zemła Klemens, Ciupka Kazimiera, Gawlik Alicja, Gibuła Maria, Gola Zofia, Głowacka Maria, Kubas Janina, Kowacka Bronisława, Matusiak Maria, Müller Krystyna, Niestój Janina, Piekarczyk Genowefa, Rumianowska Czesława, Ważna Krystyna, Szewczyk Anna, Tarnowska Wiktoria, Wlazło Stanisława, Zapart Stefania.

III A op. Szymańska Stefania.

Zap. 45 — promow. 40 — nieprz. 5.

Bardel Tadeusz, Dukat Mieczysław, Hejmowski Eugeniusz Jonczy Zdzisław, **Kołodziej Mieczysław,** Kostecki Henryk, **Kowalski Mirosław,** Łodyga Jan, Łyko Władysław, Müller Kazimierz, Nowak Marian, Pieczarka Antoni, Stokłosa Czesław, Stokłosa Franciszek, Żuwała Mieczysław, Baran Irena, Berniak Bolesława, **Ciupka Antonina,** Chmielarska Stanisława, **Franaszek Stanisława,** Gabryś Kazimiera, **Garbaty Wanda. Głogowska Halina, Kałużna Gertruda,** Katra Stanisława, Kocik Zofia, Krzywda Teresa,Kurleta Wanda, Łysek Alina, **Michnowska Danuta, Piekło Danuta,** Pląder Krystyna, Roczniak Elżbieta, **Skrzypasek Bronisława,** Szymoniak Zofia, Tatarczuk Alicja, Wojtowicz Aniela, **Zgoba Cecylia.**

III B op. Wiśniewska Jadwiga.

Zap. 51 — prom. 43 — niekl. 2 — nieprz. 6.

Bukowczan Wojciech, Bzdyl Aleksander, Franczak Zenon Gawlik Ryszard, Hynek Jan, Jagła Antoni, Kadet Maria Kosicka

Józef, Łyko Antoni, Miśkiewicz Stefan, Morek Marian, Petersen Wiktor, Pietrucha Czesław, Pindel Marian, Plewniak Edmund, Sobczyk Aleksander, Stefanik Tadeusz, Szczurek Ludwik, Ścieżka Edward, Augustyn Apolonia, Bandurowska Helena, Buchowska Maria, Bogbanowicz Irena, Gaczorek Helelena, **Gibuła Krystyna**, Goleń Halina, Kurcab Józefa, Müller Halina, Nagieć Krystyna, Plata Stanisława, Prociak Wanda, Prociak Zofia, Putała Alicja, **Rudnicka Danuta,** Siemińska Halina, Słabosz Zofia, Słonina Maria, Smerak Kazimiera, Smerak Wacława, Smoczek Halina, Sobieraj Janina, Wach Irena, Zapart Józefa.

III C op. Stenzlowa Zofia.

Zap. 50 — promow. 47 — nieprz. 3.

Bąkowski Adam, Bodzioch Władysław, Bubak Jan, Bułka Edward, Chmielewicz Marian, Dąbrowski Tadeusz, Dusza Zbigniew, Franaszek Jan, Jakóbik Adam, Jarząbek Kazimierz, Jarzyna Tadeusz, Kamer Henryk, Knap Ryszard, Kolodziej Tadeusz, **Krawczyk Kazimierz,** Król Jan, Kruk Adam, Matwijewski Tadeusz, Porębski Władysław, Osman Stanisław, Rojek Stefan **Sieminski Krzysztof,** Szczygieł Antoni, Trębacz Jerzy, Tynor Tadeusz, Włodarczyk Józef, Zuzia Józef, Zakrzewski Stefan, **Birner Rozalia,** Bruzda Albina, Hola Albina, Jaśkowiec Władysława, **Jędzejczyk Maria**, Kasza Stefania, Kosek Janina, Kosicka Józefa, Kulka Stefania, Major Irena, Marzec Janina, Marzec Zofia, Paluch Maria, Pardała Stanisława, Paszylk Dorota, **Przybyś Władysława,** Wieczorek Halina, **Zawłocka Maria**, Batko Helena.

IV A op. Zielińska Helena.

Zap. 51 — promow. 45 — nieprz. 6.

Grabczak Henryk, Gaczorek Stanisław, Dobek Stanisław, **Graboś Edward**, Jędrzejczyk Jan, Karbowczyk Mieczysław, Klimas Tadeusz, Kocik Ignacy, Kubas Julian, Łodyga Józef. Nagelholz Franciszek, Nowak Stefan, Olszowiec Tadeusz, Pachoński Stefan, Papiernik Marian, Pindel Piotr, Patecki Edward, Poniedziałek Józef, Sosnowski Ryszard, Ražny Piotr, **Tomsiński Stefan,** Topinek Marian, **Zileba Marian,** Żołnierczyk Władysław, Zielasko, Jan, Zmuda Włodzimierz, **Aker Krystyna,** Asner Genowefa, Franczak Krystyna, Gonczarek Janina, Hutni-

czak Julia, Kowalska Maria, Kosicka Franciszka, Książek Wanda, Matusiak Helena, Nowak Irena, Nowak Stantsława, Olesiak Helena, **Palmowska Stanisława,** Rajtar Urszula, Rosner Irena, **Siekierko Maria,** Słonina Władysław, **Trynczuk Janina,** Zielasko Maria.

IV B op Kudyk Wiktor.

Zap. 54 — promow. 38 — niekl. 2 — nieprz. 5, opuściło szk. 9
Buchowski Zbigniew, Bukowski Michał, Cyboran Leon Dusza Kazimierz, Efertowski Jan, Foszczka Jerzy, Frankowski Władysław, Jamróz Leon, **Jasiewicz Adam,** Kostuch Ryszard, Kuciewicz Julian, Lalik Aleksander, Leszczyński Edward, Lipowski Franciszek, Nawrocki Józef, Siemiński Czesław, Skrzypasek Józef, Stawarz Stanisław, Szczepina Józef, Tomsik Zbigniew, UrbaŃski Jan, Wesołowski Adolf, Żmija Jerzy, Żurek Antoni, **Bandurowska Janina,** Brener Cerla, Figiel Aleksandra, Głazowska Stefania, Klimek Janina, Knuplerz Józefa, Krawczyńska Barb3ra, Neiger Salomea, Pięta Krystyna, Przybyś Stefania, Stroek Olimpia, Szewczyk Józefa. Zachara Janina, Franaszek Julian

IV C op. Kiełczewska Stefania.

Zap. 50 — promow. 47 — niekl. 2 — nieprz. 1.

Bałda Tadeusz, Bąk Marian, Baster Henryk, Biela Władysław, Bortoń Marian, Bryndza Zdzisław, **Chojdecki Eugeniusz,** Czapla Stanisław, Dziuba Zbigniew, **Franaszek Bolesław, Gawlik Tadeusz,** Grabas Julian, Guzik Mieczysław, **Kowalski Władysław,** Kuciewicz Jerzy, Kumański Julian, Luty Kazimierz, Matwijewski Michał, Mistal Józef, Onyszkiewicz Stanisław, Plonder Mieczysław. Strzechoński Wiesław, Szewczyk Edward, Szczepański Gustaw, Żłobiński Mieczysław, Żyła Stanisław, Adamska Kazimiera, Gimińska Józefa, Gorzkowska Helena, **Grzesto Julia**, Kijania Stanisława, **Korek Krystyna, Koza Henryka,** Kuciewicz Józefa, Leszczyńska Janina, Nowakowska Zofia, Powroźnik Wanda, Prażmowska Bronisława, **Rubiś Anna,** Rumianowska Emilia, Rzechótka Józefa, Sadło Emilia, **Sobieraj Anna,** Stachowicz Eleonora, Tkaczyk Stanisława, Wróbel Józefa, Zemlik Janina.

V A op. Lachówna Zofia.

Zap 47 — promow. 42 — niekl. 1 — nieprz. 4.

Balko Tadeusz, Gaczorek Mieczysław, Goleń Jan, Jasio-

nowski Marian, Kaczmar Rudolf, Kurleto Stefan, Kwarciak Zbigniew, Litewka Henryk, Łysek Zbigniew, Michno Zygmunt, Rabiasz Jerzy, Rojek Julian, Rospondek Tadeusz, Susuł Edward, Szymoniak Julian, Tarnowski Ludwik, Weretyński Heryk, Zemła Marian Bąk Józefa, Bogdanowicz Maria, Borówczak Irena, Brener Ila, Burowska Maria, Kluska Helena, **Knapik Krystyna,** Kołodziej Łucja, Kowalska Urszula, Kozina Anna, Krzywdziak Lidia, **Kuciel Izabela**, Kura Irena, **Meus Krystyna,** Niziołek Wanda, Pająk, Stanisława, **Peszko Elżbieta,** Siemieńska Krystyna, Sieprawska Emillia, Wendy Aleksandra, **Zapart Halina**, Jarząbek Władysław, Morek Jan.

V B op. Drwal Mieczysław.

Zap. 50 — promow. 38 — niekl. 3 — nieprz. 9.

Banach Franciszek, Banaś Tomasz, Frankowski Leszek, Gałat Henryk, Grzesło Antoni, Guzik Stanisław, Jagła Bonifacy, Kowalski Bolesław, Mikulski Mieczysław, Roszkiewicz Bronisław, Raźny Stanisław, Sobieraj Mieczysław, **Zuzia Lucjan,** Asner Karolina, Adamczyk Stanisława, Bodlak Henryka, Dąbrowska Irenn Godula, Józefa, Katra, Irena, Kumela Janina, Kumela Danuta, Kurek Wiktoria, Kucharczyk Józefa, Kuglin Krystyna, Kulka Stanisława, **Kowalczyk Maria,** Łyko Anna, Major Maria, **Monic Janina, Mróz Janina, Rosiak Zofia,** Szczupak Maria, Suchanek Eugenia, Śliz Stanisława. Sitko Ludmiła, Trębacz Janina, Wichta Zofia, Żuchowicz Janina,

V C op. Skórówna Zofia.

Zap. 44 — promow. 41 niekl. 3.

Adamczyk Eugeniusz, Baran Marian, Biela Antoni, Bogucki Stanisław, Bosowski Antoni. Grzybek Ireneusz, Jamróz Roman, Kowalenko Stanisław, Kaprowski Zbigniew, Kosicki Stefan, Kutas Tomasz, Kwapisz Henryk, **Lasek Jan, Mistal Jan,** Mokrecki Edward, Müller Karol, Niemiec Bronisław, Nogieć Mieczysław, Mieczysław, Samul Kazimierz. Sapeta Kazimierz. Sikorski Karol, Słonina Emil, Susuł Tadeusz, Trzciński Jerzy, Żółciński Adam, Żołnierczyk Jan, Bodzioch Stanisława, Cholewka Anna, Frączek Kazimiera. Guzik Zofia, Łysek Irena, Poleć Stefania, Przybyszew-

ska Maria, Rożek Janina, Rożkówna Janina, Sala Julia, Sapeta Krystyna, Serafin Anna, Słonina Bronisława, **Szczurek Emilia**.

VI A op. Hesslowna Wanda.

Zap. 41 — promow. 33 — niekl. 3 — nieprz 5.

Ciaćma Antoni, Figiel Henryk, Kamiński Kazimierz, Konopacki Roman, Kurleto Edward, Marian Marian, Mastelarz Czesław, Matwijewski Bolesław, Mucha Stanisław, Nosal Józef, Onyszkiewicz Edmund, Ryczko Stefan, Sapeta Józef, Stawarz Edward, Szancer Jerzy, Szlachta Józef, Szwarnóg Józef, Wójcik Edward, Adamska Irena, Bosowska Maria, Bubak Maria, **Dubas Irena,** Gospodarczyk Michalina, Immerglück Eugenia, Krupa Stanisława, Lenczowska Franciszka, Luty Danuta, **Pabian Stefania, Rajtar Stanisława,** Sowińska Henryka, Stelmachowska Krystyna, Vogelhut Amalia.

VI B op. Tarkowska Stefania.

Zap. 41. — promow. 38 — nieprz. 3.

Chojdecki Jan, Diak Zenon, Graboś Mieczysław **Gut Jan** Janusz Józef, Kajdas Józef, Kaczmar Władysław, Kwit Władysław, Matula Edward, Niechaj Zdzisław, Nieger Nachm, Rachtan Jerzy, Sieprawski Ferdynand, Tomasik Wrościsław, Wach Aleksander, Żurek Józef, Adamska Waleria, Broda Franciszka, **Cyboran Rozalia,** Fracz Aleksandra, **Gabryś Helena, Godula Anna, Hilfstein Rozalia,** Hutniczak Waleria, Jędras Leokadia, Koremba Julia, Kurpiel Krystyną Kutas Stefania, Machowska Elżbieta, **Olszowiec Irena, Rzepka Stanisława.**

VI C op. Hesslówna Wanda.

Zap. 40 — prom. 30 — nieprz. 7 — niekl. 3.

Banachowicz Jan, Franaszek Antoni, Idzik Władysław, Janik Albin, Kiełbasa Zygmunt, Krawczyk Józef, Krupa Stanisław, Litewka Tadeusz, Łysek Zbigniew, Nowak Jan, Obara Władysław, Pawłowski Marian, Paluch Tadeusz, Rataj Adam, **Gazel**

Maria, Idec Stefania, Kolasa Stanisława, Kurcab Janina, Michno Maria, Palarz Kazimiera, **Picchnik Kazimiera,** Polak Stanisława, Półtorak Janina, Prażmowska Franciszka, Psonka Jadwiga, Sosnowska Maria, Szurman Elżbieta, **Tomasik Janina**, Wiatr Zdzisława, Wróbel Zofia.

VII A op Nowakowa Weronika.

Zap. 37 — prom. 36 — nieprz. — niekl. 1.

Birner Rafael, **Binczycki Józef**, **Bubak Józef**, Bukowski Kazimierz, Brandstätter Jerzy, Brandstätter Ludwik. Dyna Wiktor, Figiel Adam, Jamróz Mieczyław, Kurdziel Marian, Królikowski Alojzy, Łata Józef, Malara Jan. Onyszkiewicz Józef, Ostrowski Tadensz, Ptak Tadeusz, Rosiek Tadeusz, Rożek Władysław, Sobczyk Jerzy, Szymoniak Adam, Szczypiński Jerzy, Waluś Jan, Wieczorek Władysław, Zięba Jan, **Białas Stanisława,** Błażejowska Wilhelmina, **Lukosz Stefania**, Madeja Zofia, **Malenowska Aniela**, Rosner Maria, Sieprawska Julia, Surga Stanisława, **Stachowska Zofia,** Stokłosa Janina, Szczudlak Irena, Weizenblum Julia.

VII B op Stenzlowa Zofia.

Zap. 38 — promow. 36 — nieprz. 2.

Busch Piotr, Gurbiel Tadeusz, Janas Stanisław, Kański Zdzisław, Kolasa Józef, Koral Mieczysław, Kowalski Ryszard, Kubarski Marian, Kudłacz Józef, Kuźniar Tadeusz, Marzec Jan, Marzec Władysław, Osman Henryk, Pytko Władysław, Strzelecki Mieezysław, Szewczyk Stanisław, Wiliński Józef, Wójcik Kazimierz, Zachara Henryk, Żmija Marian, Bochenek Helena, Bryndza Janina, Cholewka Julia, Grabczak Helena, Grabczak Jadwiga, Hutniczak Jadwiga, **Jasionowska Helena,** Kamińska Leokadia, Łukasińska Genowefa, **Łysek Albina,** Paluch Wiktoria, Porębska Stefania, Sitko Irena, Suckert Danuta, Susuł, Franciszka, Zielińska Alfreda.

Figurka św. Jana Nep. z roku 1764.